

Анотація навчальної дисципліни
«АРХІТЕКТУРНА ЕВРИСТИКА»
Освітньо-професійна програма «Архітектура»
Спеціальність: 191 Архітектура та містобудування
Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво

Мета курсу – оволодіння теоретичними основами архітектурної евристики, у формуванні навичок і практичного їх застосування на об'єктах архітектури, розвиток у студентів розуміння основних критеріїв і рівнів творчості; загальних принципів вирішення творчих проблем; методів пошуку нових технічних рішень; основних методик творчості; шляхи репродукування творчої ідеї, вміння її генерувати, розробити і втілити у проектному колективі.

Міжпредметні зв'язки. Дисципліна «Архітектурна евристика» в структурно-логічній схемі базується на набутих знаннях з дисциплін «Історія української культури», «Історія архітектури та містобудування», «Філософія», «Теоретичні та методичні основи архітектури та містобудування» вона інтегрується з вивченням «Синтезу візуальних видів мистецтв та архітектури». Вивчення дисципліни формує засади для подальшого вивчення студентом «Загальної історії урбаністики», «Архітектурного проектування», «Основ реконструкції та реставрації будівель і споруд», «Практикуму з архітектурного проектування (сакральна архітектура)».

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей: Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн. Усвідомлення загальних і творчих засад архітектурного проектування.

Програмні результати навчання: грамотно вести творчий пошук під час виконання архітектурних і дизайн-проектів; використовувати евристичні прийоми та вести самостійний творчий пошук з метою удосконалення і якнайкращого вираження основного змісту проекту; правильно обирати методику творчого пошуку; працювати з фаховою літературою, самостійно досліджуючи певні питання з зазначеної тематики при розробці творчої ідеї. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні; застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та

розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

Очікувані результати навчання:

знати: історію виникнення і розвитку евристики її теоретичні основи; розуміти її міждисциплінарний характер; розуміти особливості архітектурної евристики, її відмінність; принципи і прийоми використання архітектурних методик пов'язаних із певним типом будівель; принципи підбору та поєднання архітектурних моделей пошуку нового розв'язання задачі, елементів та деталей за комплексом факторів із врахуванням не тільки функціональних вимог, але й механізмів розв'язання проблемних моментів.

уміти: користуватися навчальною, методичною та науковою літературою; вести власний науковий пошук із дисципліни; використовувати знання по архітектурі минулого та сучасного; створювати навантажені ландшафтні та інтер'єрні композиції; використовувати символи та коди в архітектурі та читати їх в інших композиціях.

володіти: навичками розкривати передумови виникнення, становлення і тенденції історичного розвитку мистецтв; самостійно визначати основні епохи історії образотворчого та декоративного мистецтва; аналізувати історичні доби розвитку мистецтва; розрізняти види, жанри техніки образотворчої діяльності в органічному взаємозв'язку з життям народу, історією та культурою; застосовувати отримані знання для вдосконалення образотворчих навичок зображення архітектурних об'єктів та споруд у навколишньому просторовому середовищі.

Зміст навчальної дисципліни:

Поняття „творчість” Типи творчої діяльності. Область творчості. Поняття „творчість” в різних історичних формаціях. Критерії творчості. Ознаки творчості. Новизна і новаторство в творчості. Ознаки новизни. Рівні новизни. Рівні творчості. Характеристика понять „винахід”, „відкриття”, „раціоналізаторська пропозиція”. Рівні задач винахідництва. Рівні творчості і її стадії. Теорії творчості. Загальні принципи вирішення творчих проблем. Асоціативність. Системний підхід. Фрактальність. Море інформації і крапля часу. Дихотомія – оптимальний засіб скорочення варіантів вирішення проблеми. Симетрія біфуркаційного дерева і підбір варіантів-антиподів. Методи пошуку творчих рішень. Метод мозкової атаки. Метод корабельної наради. Метод музейного експерименту. Синектика. Метод десятичних матриць пошуку. Метод фракталів. Методика творчості. Основні вимоги до методики. Загальна схема методики. Алгоритм вирішення проблем. Синкретизм творчості. Що таке синкретизм? Взаємодія окремих сфер між собою. Синкретичний вибух. Монізм і синкретизм. Евристичні прийоми в різних сферах діяльності Евристичні прийоми в області філології. Морфологія (неологія, аналогія, ендоморфізм, екзотерія), квантифікація (інтеграція, фрагментація, фазилізація, гіперболізація) кінетика (імпульсація, послідовність, не прямолінійність, лінійність) віртуалізація (інверсія, адаптація, трансформація, цитування). Евристичні прийоми в архітектурі.

Використання асоціативних образів в архітектурній творчості. Розподіл прийомів по класам. Приклади використання в архітектурній творчості асоціативних образів. Евристичні підходи в діяльності творчих особистостей. Діяльність творчих особистостей і аналіз евристичних підходів, які її визначили. Студентські проекти і аналіз використаних евристичних підходів. Діяльність винахідників.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 4 кредити ЄКТС, загальний обсяг 120 годин, у тому числі 50 години аудиторних навчальних занять і 70 годин самостійної та індивідуальної роботи.

Форма семестрового контролю: іспит.

Викладач – Буравченко С.Г. канд.арх, доцент кафедри будівництва та архітектури